

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Ész. évre 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Tudományos lecke.

Télen a növények egy része csendes téli alvást alszik, más részük pedig mag alakban várja, hogy tavasszal földbe kerüljön és fejlődésnek indulhasson. Éghajlatunk alatt elnyészően csekély azoknak a növényeknek a száma, amelyek télen is életműködést folytatnak. Télen tehát a termő talaj, ahonnan művelési növényeink táplálékukat nyerik, erőteljesen gyűjthet a növények őszi és nyári életműködésének idejére.

A jó gazda a termőtalajt megfelelően előkészíti telelésre, mert csak így lehet a talajban levő táplálékot a növények számára hasznossá tenni. Arról lesz szó, hogy a tudomány mit tanít a talajról és mit tanácsol gazdának a termőföld egyes kezeléséről?

A termőföld *ásványi* és *növényi* alkotórészekből áll. Az ásványi részek apró *kristályok* és *rögöcskék* alakban vannak a talajban.

A növényi részek korhadt állapotban és az istállótrágya adják a talaj fekete színét. A talajnak ez az alkotó része az úgynevezett *humusz*. Ennek a növények táplálásában közvetlen szerep nem jut, vegyileg *szénből* áll, de növeli a talaj szellőző képességét, lazábbá teszi a termőföldet és elősegíti a talajban élő szervezetek elszaporodását. A jó termőföldben

ugyanis mindég vannak apró *véglények* és *baktériumok*. Ezeknek fontos szerep jut a nyers ásványi alkotórészek feltárásánál és a növények táplálkozásának megkönnyítésénél.

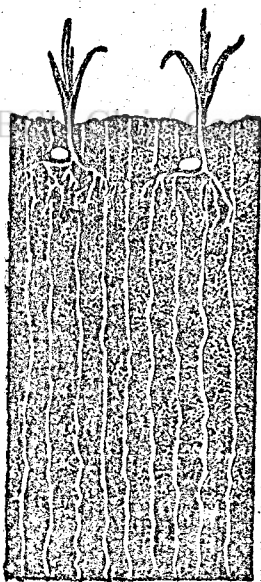
Végül a gazda nézőpontjából a talajnak fontos alkotórészei a *víz* és *levegőcsatornák*.

Vagyis összegezve, a talajban a következő anyagok vannak: 1. ásványi részek, 2. növényi részek korhadt állapotban (humusz), 3. élő szervezetek, 4. vízcsatornák, 5. levegőcsatornák.

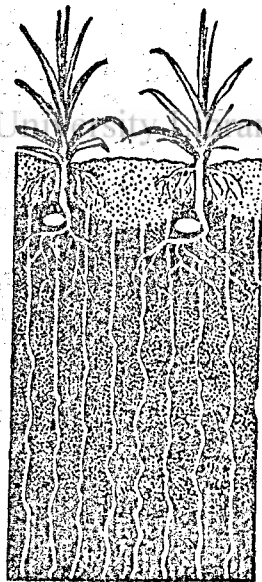
Vegyük sorra ezeket az alkotó részeket vizsgáljuk meg, hogy okoszerű talajműveléssel, a tudomány tanításai szerint, hogyan lehet ezeket a növények számára legkedvezőbb formára és arányba hozni?

A talaj ásványi alkotórészeinek elaprózására szolgál a *szántás*. Mégpedig különösen az

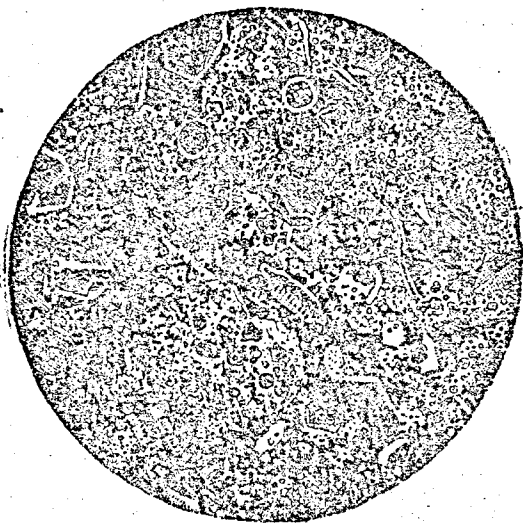
őszi mély szántás. Az ősszel felszántott talaj télen átfagy és az apró talajrészecskék megrepedeznek, szétomlanak. A növények így könnyebben jutnak táplálékhoz, mert hajszálgyökereik, amelyek a táplálékot föl szívják, nagyobb területen érintkeznek a talaj részecskéivel. Az őszi szántásnak más, nagy jelentősége is van. *Őszi szántás által az őszi és téli folyamán lehullott esőt és hólevet, az úgynevezett csapadékot megőrizzük a talajban.*

A talaj felső rétege nincs megbontva. (szántva, boronálva, kapálva.) A vízcsatornák a felszínig érnek és a talaj nedvessége elpárolog.

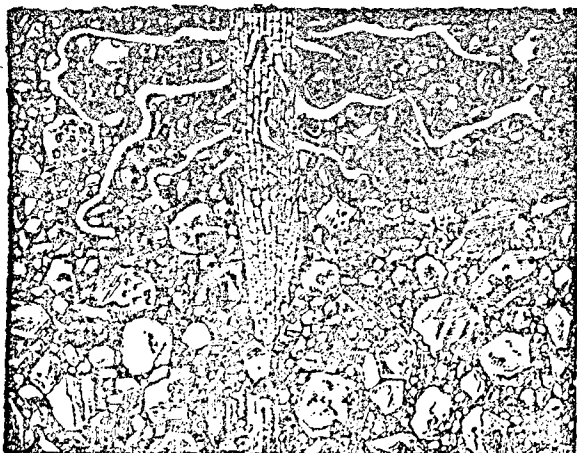

A talaj felső rétege meg van bontva. (szántva, boronálva, kapálva.) A víz nem juthat a felszínre, a növények bőségesen elvannak látva vízzel.

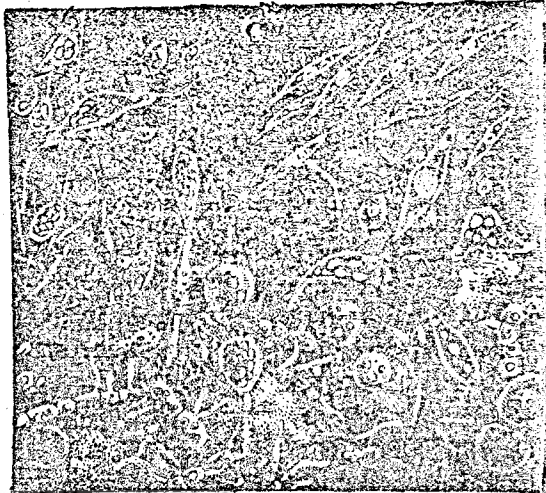
Termékeny talaj képe nagyítóüveg alatt. Az ásványi és növényi részek arányosan vannak elvegyülve. A talajban sok élőszervezet és humusz van. A képen sötét színű. Az apró gömböcskék és lándzsa alakú formák élőlények

A talajban levő vizesatornákon keresztül a talaj nedvessége úgy száll fel a föld színére, mint a lámpabélben a petroleum. Ha a lámpabélet elvágjuk a petroleum fölött, közvetlenül az égő mellett, a lámpa kialszik, mert a petroleum nem szívódik fel. Ugyanez az eset áll elő a talajnál, ha a felső rétegét felszántjuk, megboronáljuk vagy felkapáljuk, a víz az alsóbb részekből nem szívódik a felszínre, ott nem gőzölög el és így a talaj nem szárad ki. Az első oldalon levő két kép szemléltetően magyarázza ezt a jelenséget. Ez a tudományos magyarázata a kapálás és boro-

Rossz termő talaj nagyított képe. A talajban az ásványi részek vannak túlsúlyban. Élőlények és humusz alig vannak a talajban. A gyökér csak nehezen tud az ásványi kristályok közül elhelyezkedni.

nálás hasznának. Méltán mondják tehát, a kapálás és boronálás öntözéssel érnek. Ez a haszná azonban az őszi szántásnál minden más szántásnak (különösen a hántásnak!) is megvan. A szántás, kapálás és boronálás ezenkívül elősegítik a talaj szellőztetését. Ennek nagy jelentősége van nemcsak a művelési növényekre, hanem a talaj apró élőszervezeteire nézve is.

Élet a trágyalében, nagyítóüveg alatt nézve. A trágyalében sokféle élőlény él. Ezek a trágya a termőföldbe kerülnek és javítják annak termőképességét.

A talajban nagyon sok apró élőlény van. A jó termőföld minden kukorica-szemnyelvének körül 100 millió baktérium és számtalan egyéb élőlény és alsórendű szervezet van. Ezek az élőlények azonban végtelenül kicsinyek. A termőföldben sulyuk teszik ki 300–400 kilót. Ezenkívül még 500 kilo sulyu giliszta és bogár él holdonként a termőföldben. Ezek is jótékony hatással vannak a termőföld minőségére. Minthogy a talaj apró szervezeteinek előnyös befolyása van a növények táplálkozására, számukat növelnünk kell és minél kedvezőbb életfeltételeket kell teremtenünk számukra.

A talaj apró hadseregének legjobb tagja az istállótrágya. Az istállótrágyában különösen ha helyesen, trágyalével volt öntözve, milliárdnyi számban élnek a gazda háziállat szöveteségei. Az istállótrágyával tehát nemcsak tápanyagokat és humuszt, hanem hasznos munkást is juttatunk a talajba. A talajban levő szervezeteket pedig istállótrágya útján hőseges táplálékkal látjuk el és a terméshozásra serkentjük azokat.

A nagyító üveggel és vegyi szerekkel dolgozó tudósok tehát nem végeznek hiábavaló munkát.

Tanulságok:

1. Szántsanak, boronáljanak, kapáljanak gazdáink a jó gazda gondosságával.
2. Beesüljék meg a trágyát és trágyalevet robban, mint ma teszik.

Kik azok a vasgárdisták és mit akarnak?

Az egész ország sajtója már hetek óta hangos, minden romániai ujság csak arról ír, hogy mit csináltak és mit akartak csinálni a vasgárdisták. Fel vannak háborodva a kormány és az összes hivatalos közegek. Anarchiát, merényletet, robbanó gránátot és bombát emlegetnek. Fel akarták forgatni az államrendet — hangzik mindenfelé. Úgyészség, esendőrség, rendőrség s az összes nyomozó hatóságok lázasan kutatnak, nyomoznak, letartóztatásokat foganatosítanak.

Miért e nagy lárma? Mert a vasgárdisták külön államot akartak az államban, adott pillanatban át akarták venni az ország vezetését, titkos ukázok és napiparancsok röpködtek a levegőben. Hadifelszerelésük voltak, vezérekkel rendelkeztek, ezredek, szárnyparancsnokságok álltak a rendelkezésükre s már-már azt lehetett volna hinni, hogy rendes kiképzett csapatok fölött rendelkeznek.

A magyar földmivelő nép alig tud róluk valamit. Napról-napra az ekeszarva vagy egyéb szerszám mellett dolgozik, izzad, az adóvégrehajtóval küzködik, fizeti az úrendát, számolgatja a magas kamatlábat és a tempóban könyörög: add meg Uram a mi mindennapi kenyérünket... És keresztet vet magára akkor is, ha hallja ezt a szót — *vasgárdista*.

A mindennapi robotban nem ér rá, hogy a napilapokat olvassa. Politizálni sincs ideje. Minden héten csak egy vasárnapja van, amikor végighöngészi a „Magyar Nép”-et és kivánsi arra, hogy kik azok a vasgárdisták, akikről fél a kormány, félnek a hatóságok és fél az ország. Kik azok? Lidércek, sárkányok, mesebeli lovagok, vagy kártékony ellenségei a népnek, kik tehát a vasgárdisták?

Kik azok, akik fel akarják forgatni az államrendet és még a zsidóellenes Cuzát is el akarják tenni láb alól. Erre a kérdésre adjuk itt a feleletet.

Szervezetek, még pedig ifjusági szervezetek. Fiatalemberok, akik nem szívesen tanulnak, kerülnek az iskolát, elégedetlenek mindennel, nem szeretnek és nem akarnak dolgozni, csak politizálnak. Ők akarják vezetni az országot, csak az a veszedelem, hogy nem értenek hozzá. Elnevezték magukat *vasgárdistáknak*, *Mihály arkangyal* lovagjainak, *Sárga szakadéknak* és a jó Isten tudja még minek. Olyanok, mint a gyerekek, akik a szénakazal tövében háborut játszanak, vagy községi előjáróságosdit alakítanak. Pista a bíró, Jóska az esküdt, Miska az éjjeli őr. És azt hiszik magukról, hogy ők mindent jobban tudnak, mint az öregek. Országot akarnak vezetni és még arról sem tudnak számot adni, hogy mi az az ország, mi a törvény, mi a jogrend, mi a közbiztonság, mi az erkölcs.

Ezek a vasgárdista fiatalemberok azt képzelik magukról, hogy mindenik egy Mussolini, a lángeszű olasz diktátor és lemajmolják az olaszországi fascizmust. Mussolinik ők, de csak lajbizsebben. Ponyvaregényeket olvastak és meg akarják Romániában is csinálni a román fascizmust, amiből csak balkáni csökevény lenne. Az a történelem, amit ők csinálnának, Románia történelmének csak a szegylene lenne, éretlen, véres diktatura, karóba-huzás és anarchia...

Őrizkedjék tőlük a magyar nép! Szervezeteikbe ne lépjen be, ne hallgasson rájuk. Az öntudatos kisebbségi nép sohasem keveredhetik kalandokba. Tudomásunk van róla, hogy egyes községekben a megköttyösödött fiatal emberek megjelennek, szónokolnak, izgatnak és a táborukba csalogatják a csendes, munkás földmivelőnépet és szorgalmas iparos társadalmat. Az általános elégedetlenséget használják fel arra, hogy táborukba csalogassák a munkás tömegeket.

A magyar nép őrizze meg a higgadságát, nyugodtságát, respektálja a törvényes rendet. A vasgárdisták szeretnének a zavarosban halászni, de egyelőre ők kerültek a hatóságok horgára. Nem vasgárdisták, csak — zagyva-fejű forradalmárok. — Menítsen meg az Isten tőlük!

Krizbai Domokos.

KÜLFÖLD

Tárgyalják az Európai Egyesült Államok ügyét. Januárban rendez negyedévi ülése lesz a Népszövetségnek Genfben. Ennél sokkal nagyobb jelentőségű a megelőzőleg tizenhét európai állam között lefolyó nem hivatalos tanácskozás, melynek célja a Briand-féle európai unió-javaslat alapján az európai államok gazdasági viszonyának valamilyen megoldása s ezzel az általános és mind nagyobb méreteket öltő gazdasági válság enyhítése. Ez tehát olyan nemzetközi tanácskozás, amit minden európai állam egyforma érdeklődéssel vár s jó végét őszinte érzéssel kívánja. Még Franciaország is, bár őt a gazdasági válság ez ideig elkerülte, mert előjeleit érzi már s kérdéses, hogy a többi államok gazdasági helyzetének gyökeres javulása nélkül képes volna-e magát kivonni minden gazdagsága ellenére is az általános gazdasági romlás hatása alól.

A török közvetítő. A török külügyminiszter közelebről Bukarestbe érkezik. Utazásának célja a hírek szerint az, hogy kormányunk kérésére az Oroszországgal függő kérdések elintézését közvetítse.

A cseh népszámlálás. Komoly angol folyóiratok részletesen ismertették azt a módszert, amit a cseh számláló biztosok a népszámlálásnál a kisebbségekkel, különösen a magyarokkal szemben a kormány utasítására alkalmaztak. Megállapítják, hogy a kormány célja ezzel a kisebbségek számának mesterséges csökkentése volt s felhívják a figyelmet arra, hogy ilyen körülmények közt a népszámlálás eredményeit nem lehet hitelesnek elfogadni.

Az olasz repülés diadala. A Braziliába útnak indult tizenkét repülőgép közül tizenegy megérkezett. Egy gépet az ocean fölött szerencsétlenség ért. Le kellett szállania a tengerre s bár társai segíteni akartak rajta, fáradozásuknak nem volt eredménye. A repülőgép négy utasával együtt porrá égett. Az átrepülést így is nagy diadalmak tekintik, mert a vállalkozás nagyon merész volt, nem csak a nagy távolság miatt, hanem az ocean felett ebben az évszakban csaknem folytonosan dúló viharokért. Az olasz légügyi parancsnokság már előre úgy számolt, hogy a repülőgépeknek egynegyed része, vagyis három, el fog pusztulni. Ezért csak azokat engedte útra, akik ezt tudva önként vállalkoztak. Így bármilyen fájdalmas is egy repülőgép elvesztése, egész Olaszország ujjong fiai hatalmas eredményén s ugyan olyan volt fogadtatásuk Braziliában.

A magyarországi szocialisták haja. Garami Ernő szocialista vezér kilépett a párt vezetőségből. Állítása szerint azért, mert a pártvezetőség nem fogadta el azt az indítványát, hogy a párt lépjen passzivitásba. A cseh újságok szerint azonban a lemondás a cseh összeköttetések leleplezésének következménye. Az összeköttetés ugyanis éppen a Garami révén történt.

Bezárult a világ. Valamennyi amerikai állam elzárta határait a bevándorlók elől. Egyedüli kivétel Argentína. Ez is oly nagy összegben állapította meg a vizum díját, hogy egyszerű ember azt megfizetni nem tudja, ezen kívül megkívánja annak előzetes igazolását u. n. „hivólevél”-tel, hogy a kivándorlót argentinai gazda már felfogadta. Európában eddig valamivel könnyebb volt idegeneknek

munkát találni. Különösen Franciaországban, ahova éppen ez tizezrével mentek munkások a földről, különösen Magyarországból és Lengyelországból. Most a francia kormány természetesen tiltotta a külföldi munkások alkalmazását s ha ez mégis megtörténne, a munkások haza toloncoltatja, a gazdákat pedig megbüntetik. Így hát ott kell maradnia mindenkinek a szülőföldön, melyet ismer s a mégis legtöbb kilátása akad elhelyezkedésre.

Apa helyett a leánya. A csehszlovák köztársaság elnöke, Masaryk úgy látszik, megunt, hogy republikáni nyilatkozatait a kormány mindig megcáfolja. Ezért meglányát szólaltatja meg, aki a repülőgépek szükségességét hangoztatja, még azt is hangoztatja, hogy a béketárgyalásokon nem csak Masaryk, hanem Benes is voroskozott „idegenek”-lakta területeket átvenni. A leleplezésnek a módja mindenesetre ötletes, mert megcáfolására hivatalos nincs (a nyilatkozó nem állami méltóság) s amellett mégis rajta van a valóság bélyege.

Belpolitikai hírek

Az igazi népakarat.

Nem érdektelen az a választási eredmény, amelyet a kármánci róm. kath. hitközség kolozsárkiválasztó gyűlése 1931. január 11-én felmutatott. Annnyval is inkább figyelemreméltó a választási eredmény, mert is fényes bizonyítéka azon szabálytalan népszámlálási munkának, amelyet a nagykárolyi svájci Gauamt két megbízottja Kreutzer Josif és Schrek Martuszámláló biztosok végeztek, akik a Nagykároly melletti elmagyarosodott falu nemzetiségi anyanyelvi megoszlásának igaz

épét átfestették. Ezek az urak legutóbbi népszámláláskor, a Frapott titkos utasításhoz hiven, ezem törődve eljárásuk felelőségteljes voltával, egészen kiforagatták a község népi és nemzetiégi statisztikáját úgy, hogy két-tárom család kivételével majdmindenkit „german“-nak rltak. A most lefolytatott iskolazékválasztás azután nagyon rááfolt azon adatok tárgyilagosságára, amelyeket nevezettek a számláló iven felüntettek. Vigagos bizonyítéka egyuttal annak is, hogy a Gauamt 12 évi munkája homokra épített vár és hogy a nép ma már mitsem ad a Gauamtra és annak fizetett ügynökeire. Annak ellenére, hogy a sváb Gauamt helybeli emberei mindent elkövettek, hogy a választás eredményének mérlegét az ő oldalukra billenték, minden erőlködésük hiábavaló volt, mert jelöltjeik mindössze 16—17 szavazatot kaptak, míg a magyar érzelmű jelöltek 113—114 szavazatot kaptak. Így a svábpárt jelöltjei közül egy se jutott be az iskolaszékbe. E választásnál megnyilvánult az igazi népakarat és a nemzeti hovatartozandóság érzelme, mert itt nem kellett tartaniók a recenzorok által kilátásba helyezett 2000 lej bírságtól. Példát adott ezzel Kálmánd derék népe s hisszük, hogy a többi község is követni fogja példáját.

Udvarhelyen a mezőgazdasági kamarai választásokon a magyar lista győzött. A karikás magyarok megint vereséget szenvedtek Udvarhely megyében! A mezőgazdasági kamarai választások alkalmából vezérüknek Rétiinek a befolyására, nem fogadták el a Magyar Párt becsületes ajánlatát az egységes lista tekintetében s így választásra került a sor. A választás alkalmával a magyar lista teljes

győzelmet aratott. A prefektus és karikás magyarjai csúfos vereséget szenvedtek. Egy emberük sem került be a mezőgazdasági kamarába.

Kölesönt keres a kormány. Mironescu miniszterelnök külföldre utazott, hogy a román állam számára kölesönt keresen. A miniszterelnök a francia kormánnyal tárgyal a kölcsön elnyerése ügyében. A miniszterelnökkel együtt külföldre utazott a román nemzeti bank egyik kormányzója is, hogy mint pénzügyi szakértő résztvegyen a kölcsön-tárgyalásokon. A román kormány 10 ezer millió lejnyi összeget akar egyelőre kölcsön venni. Ez összeget Románia válságba jutott gazdasági viszonyainak felsegélyezésére fordítanák.

* HIREK *

Szavak helyett tetteket kérünk. Bocu Sever bánáti tartományi igazgató a Patria című román ujságban tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a bányászati magyar telepességekkel igazságtalanságot történt. Bocu a volt liberális kormányokat a telepességekkel szemben követett eljárásaik miatt keményen megbélyegezte. Jó volna, ha az igazgató úr az orvoslásra is gondolna, mert azzal a telepések semmit sem érnek, ha Bocu úr a liberálisokat szidja.

Kisküküllő megye székhelyét át akarják helyezni. Kisküküllő megye mostani székhelyének Dicsőszentmártonnak vármegyei székhely jellegét a kormány meg akarja szüntetni. Az új székhely Balázsfalva lenne. Dicsőszentmárton és vidékének népe cleve tiltakozását jelentette be e sérelmes terv ellen.

Iskolasérelmek Szilágymegyében. Szilágysomlyón az állami elemi iskola magyar nyelvű tagozatát szeptemberben bezárták. Br. Jósika János képviselő közbenjárására most végre megint megnyitották. A magyar gyermekek így is elveszítették a tanév egyharmadát. Szilágymegyében különben nem szüntek meg a tanügyi sérelmek. Ujabban a magyar tanítók mellé román tanítókat vezényeltek ki ellenőröknek. A kirendelt román tanítók a tanítás rendes menetét állandóan akadályozzák és zavarják.

Kivégezték a magyarországi arzén gyilkosságok egyik tettejét. Kardos Mihályt a tiszarévi arzén-per egyik vádlottját a szolnoki börtön udvarán felakasztották. Magyarországon évtizedek óta nem akasztottak fel nőt. A tiszarévi családi gyilkosságok esetében azonban a bíróság a legszigorubb büntetés alkalmazását tartotta helyénvalónak.

Bukovinában új népszámlálást akar végeztetni a kormány. A népszámlálás adatai szerint Bukovinában feltűnően nagy a kisebbségek száma. A kormány most úgy akar ezen segíteni, hogy új népszámlálást rendez Bukovinában s az ukrán kisebbséget román nemzetiségűnek fogja feltüntetni.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Amerikában. Az amerikai Equadorban borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Egy munkásokat szállító vonat menet közben hegycsuszamlás temetett el. A hegycsuszamlás olyan nagy méretű volt, hogy a mentést meg sem lehetett kísérelni. A vonat kísérő személyzete és valamennyi utasa odaveszett. Összesen 170 ember halt meg.

Figyelemre méltó főpásztori intellem.

Péter Mihály a csehszlovákiaihoz csatolt református egyházkerület püspöke az újév alkalmával híveihez a következő főpásztori levelet intézte:

— Az elmúlt tavasz és őszy folyamán meglátogattam a főpásztorságom alá tartozó gyülekezetekből hatvanat. Meggyőződtem arról, hogy a ref. népünk nagy többsége még mindig szereti az Istenházát. Ugyanakkor általános tapasztalat, hogy mai iskoláink, különösen magyar nemzeti szempontból nem töltik be hivatásukat. Bár erre a békeszerződésbiztosítékot nyújtanak. Éppen ezért a legkisebb községben is vallásos estélyeket kell tartani, mert ezeken az estélyeken egész népünk, de különösen ifjúságunk nemzeti buzgalmat nyer. Magyar nemzeti érzést a szlovák iskolák nem plántálhatnak a magyar református gyermekekbe. Éppen ezért minden magyar gyerek a saját iskolájába való.

Óva intem a magyar szülőket attól a könnyelműségtől, hogy gyerekeiket szlovák iskolába járatassák. Mert vajjon milyen ma-

gyar ember lesz azokból a gyerekekből, akik összes ismereteiket szlováknyelvű iskolában szerezték? Tudnak-e majd ezek a gyerekek magyarul írni, olvasni, tudnak-e majd szülőiknek, rokonaiknak magyar levelet írni? Ha a szlovák iskolába azért küldik némely szülők a gyerekeiket, mert a tankönyveket nem tudják megvenni, szlovák tankönyvet pedig ingyen kaphatnak, a legnagyobb szigorúsággal utasítom a presbiteriumokat, hogy minden ilyen magyar gyerek részére az egyház pénztárából vegyenek könyvet. Gondoljátok meg, — folytatja a püspök a fenköltlelkű pásztorlevelet, — hogy gyermekeitekért számadással tartoztok és csak úgy állhattok meg az Ur ítélőszéke előtt, ha így szólhattok majd: „Akket nékem adál, megőrizém és senki el nem vezett közülük.“

A megrázó hangu magyar főpásztori levelet a Csehországban levő összes református templomokban a szószékről olvasták fel a hívek előtt. — Mi is okulhatunk belőle.

Borzalmas rablógyilkosság. Ujszékely községben kegyetlen rablógyilkosság történt. B o d o r István volt református lelkész özvegyét, B e d ő Zsuzsánnát ismeretlen tettes meggyilkolta. A gyilkosságot a szolgáló leány fedezte fel, mikor bement a szobába, hogy felkeltse asszonyát, aki mindig a hajnali órákban szokott fölkelni. A szolgáló rémülten vette észre, hogy az asszonya ágypárnái véresek s amikor közelebb merészkedett az ágyhoz, borzalmasan összecsonkított holttestet látott. A megrémült szolgáló fellármázta a szomszédokat, akik a csendőrséget azonnal értesítették a gyilkosságról. A ha-

tósági orvos megállapította, hogy a gyilkos éles késsel áldozatának nyakát metszette föl, majd a kezéin vágta fel az ereket. Ugy lát-szik, azzal, hogy az áldozat kezéin az ereket felvágta, azt a lát-szatot akarta kelteni, hogy öngyilkosság történt. A hatósági orvos azonban megállapította, hogy B o d o r n é nem követett el öngyilkosságot. Az a körülmény, hogy olyan értékek tűntek el, amelyeket a meggyilkolt lelkész né rejtett helyen tartott, a hatósági nyomozást úgy irányítja; hogy a gyilkost azok között keresse, akik bejáratosak voltak a szerencsétlen lelkész né házához.

Halálos autógázolás. Csí Agoston csikszentkirályi lakos a Szépvíz—Taplóca közötti száguton szekerstől együtt üttötte egy autót. Csiszér Ágoston a helyszínén kiszenvedett. egyik ló is a szerencsétlensé dozatául esett.

Ilyen dolog is történt. Csikmegyéből kaptuk az alábbi levelet: „Alulírott 80 év közmódu gazdálkodó vagyok. Fiam van, aki most nősült. Hogy a felesége úgy nem eszhatott, ahogy akart, hát rávegyem férjít, szóval a fiamat, hogy menjen el a Regátba az ugynevezett kalugerekhez, hogy engemet a feleségemmel kiimádkoztassanak. A kalugerek állítása szerint lehetén belül meghalunk és akkor a fiatalok élhetnek boldogul. foglalnak állást a fiatalok az erők ellen, nem sajnálják a pénzt babonára adni, de az a közödség, mint a számban, úgy sem hallik mennyországból.“ (Aláírás.)

Tanoncelhelyezés. Felhívom mindazon székely szülőket, a gyermekeiket ipari pályán szándékoznak elhelyezni, hogy nyelveiket Társaságunk titkári hivatalához Cluj-Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház) 8. alá egy levelezőlap útján lementsék be. Jelenleg az alább sorolt ipari szakmákban tudunk elhelyezni tanulókat: cipész, talos, lakatos, tüköresiszoló, bély, kovács, víz- és villanyrelő és szerelő-lakatos szakmában. *Székelyek Kolozsvári Társasága.*

Adomány. A nagykarolyi Magyar Társaság a székelyegyetemi hallgatók javára lejelt küldött be szerkesztőségéhez. Az adományt rendelt helyére juttattuk. A nemeslekedet szolgáljon példaképül.

Autóban a szél, por, eső szorosan fokozza a megbetegedés lehetőségeit. Anacot paslák szopogatása védelmet nyújt. Egy fiola ára 37.— lej.

Vigyázz!

nem minden fémtisztító

SIDOL

Uj könyvek.

Botos János: „Visszatérők.“
 munkatársa Botos János „Visszatérők“ címen írt könyvvél lepte meg a magyar könyvszerető közönséget. Botos „Visszatérők“ című könyvében az 1918-as forradalomnak egy rendkívül érdekes szemléletét vetíti elénk. Ebből látja a szerző, hogy a lelkek összeomlása folytán, hogyan jutott el a magyarországi gyászos trianoni éjszakaig!

Botos János a leírt események magánja is átélt és meglátásként eleven hűséggel írta le. Sokan a dolgot írta le Botos, amiket a forradalom idején jelentékes eseményeknek minősítették, ám amint a könyvből tanuljuk az események fejtegetése során végzetessé vál-

lik a világháború gyászos emléke és a magyar nemzet összeomlásának szomorú, de tanulmányos eseményei érdekelnek, olvassa el Botos könyvét, mert ott sok olyan dolgot talál, amit eddig csak érzett, de nem látott. A könyv a szerző kiadásában jelent meg, csinos kiállításban, ára 95 ej. Megrendelhető a munk kiadóhivatala utján.

rendes bélműködés alapja az egészségnek. Este 2—3 szem kávé dragée reggelre normális ételt biztosít. Kérje orvosától.

Tüdőbetegek kérjenek ismertető levelet az Oláh Károly plebános által feltalált kiváló hatású kávéphthysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszeréről. Kérlemmentesen küld az egyedül készítő **Osváth Gyógyszertár, Gyula-Mureș-Marosvásárhely.**

Falufejlesztési tanfolyam Székelyhidon.

A Katolikus nőszövetség a szociális testvérek és a „Magyar Nép“ támogatásával szociális hetet tartott Székelyhidon.

A kath. nőszövetség kiküldött tagjai Stettner Andrea és Zachariás Flora nővérek voltak, akik a nők szociális kérdéseit sorozatos előadásokban tárták a szép számban összegyűlt hallgatók elé. A „Magyar Nép“-et Török Elemér okleveles gazda képviselte a missziós munkában.

Naponként a gazdasági élet problémáit felölelő előadás sorozatot igen sok kisgazda látogatta. Ugy, hogy a mai nehéz

és küzdelmes gazdasági viszonyok mellett, azokat az utakat és módokat tárta hallgatói elé, amelyekkel a gazdálkodás javadalmazhatóbbá tehető.

A munka eredményes voltát bizonyítja az, hogy 6 napon át 20 előadás folyt le a különböző szociális, mezőgazdasági és keréltészeti kérdésekről.

Érdemei vannak az elért eredmények körül Hagen Ferenc esperes plebános úrnak, valamint nagyban hozzájárult a sikeres munkának és eredményeknek a biztosításához gróf Stubenberg József nagybirtokos.

Óteleken bevált a szudáni fű. Gyurcsik János óteleki (Torontálmegeye) előfizetőnk től kaptuk a következő sorokat:

„Tisztelt szerkesztő úr! Én is írok néhány sort a szudáni fűről, mert nem érdemli meg azokat a szidalmakat, amiket a „Magyar Nép“-ben többen irtak róla. 1930 május második hetében négyszázhatvannégy négyszögöl területen én is vetettem 8 és fél kiló szudáni fűmagot. A földterület fele kötött fekete, másik fele pedig homokos szürke talaj volt. A mag mindjárt elvetés után megázott és szépen kikelt. Az egész vetést magnak akartam meghagyni, de július 20. táján az egerek annyira kezdtek pusztítani, hogy kénytelen voltam levágni. Csupán egy kocsis deréknyi takarmányom lett belőle, mert az egerek levágva is pusztították. Egy hétre a levágás után a szudáni fű már 30 cm-nyit sarjadzott és most már ezt akartam magnak meghagyni. Azonban ezt is ellepték az egerek. Ekkor már nem mertem szénának levágni, mert előző alkalommal a már

levágott fűben is nagy kárt tettek az egerek. 50 négyszögöl tehát meghagytam magnak és 400 négyszögöllet zölden feletem 3 drb. igáslóval. A szudáni fű a három igáslónak 3 hétig volt elég. Ha azonban az egerek nem tettek volna benne kárt, úgy 5 hétig is lett volna mit etetnem a három lóval. S mind ez a tavalyi száraz augusztusban történt. Én tehát ajánlom a szudáni fű vetését, legalább is nálunk Torontálban bevált. Azonban úgy tapasztaltam, hogy legjobb volna nálunk április dereka tájékán elvetni.“

Gyurcsik János.

Szerkesztő megjegyzése: Gyurcsik János előfizetőnk leveléből kitűnik, hogy a szudáni fű megfelelő éghajlati viszonyok között beválik. Tekintettel azonban arra, hogy új terményekkel nem szabad mindjárt nagyban való termeléshez fogni, azt ajánljuk előfizetőinknek, hogy a szudáni fűvel vagy más, újabban ajánlott terményekkel, mindig kicsinyben kezdjék meg a kísérletezést. Így ha csaldódás éri is őket, nem károsodnak.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Képek külföldi falvak életéből.

Mult számunkban ismertettük Dánia és Finnország falvainak életét. Most Svájc után Amerika és Azsia falvairól adunk általános tájékoztatást.

Svájc Európa közepén fekvő kis ország. Fejlett műveltsége van. Az egész világ egyik legszebb országa. Területének legnagyobb részét a mi legmagasabb hegyeinknél is magasabb havasok veszik körül és borítják. Nagyon kevés síksága van. Ezért a falusiak nagy része állattenyésztéssel, főként tehenésztéssel foglalkozik. Vannak olyan vidékek, ahol az évszakok változása szerint a gazda tizszertizenkétszer is változtatja lakását. Ahogy melegedik az idő, mind feljebb és feljebb költözik állataival a havasok oldalán. Ahogy megfordul a nyár s közeledik az ős, megindul a hegytetőkről le az alább fekvő részekre. Bizony ez nem kellemes vándorlás. Tíz lakása is van s valójában egy lakása sincs. Nagyon nehéz küzdelmet kell folytatnia a megélhetésért. Ez a sok vándorlás és nehéz munka sok falusi fiatalember házassága elé állított súlyos akadályt. A falusi leányok szolgálni és tanulni bemennek a városokba. Ott hozzászoknak a kényelmesebb, magasabb kulturájú élethez s többet nem is akarnak hallani a faluról. Azt mondják, hogy lelki igényeiket a napestig dolgozó, este fáradtan haza érkező férjeik nem tudják kielégíteni. Kényelmesebb lakás, több szórakozás kell nekik. Ez szomorú jelenség. Abból származott, hogy a városok jobban és gyorsabban fejlődtek, mint a falvak s nagy különbség állott be köztük. Nálunk is lehet már ilyen jeleket tapasztalni. A városon hosszabb ideig szolgáló leányok már unják a falusi életet. Nálunk még nem olyan súlyos ez a veszély, mint Svájcban, de, ha nem vigyázunk, hozzánk is eljön. Itt nem elég csak a leányokat okolni. Arra is gondolni kell, hogy a falun otthon maradó legények is művelődjenek, esziszoldójanak, hogy ne legyen nagy különbség a városra került leányok és otthon maradt legények között.

A svájciak komoly hadat indítottak alkohol ellen. Szeretnék az alkoholt úgy kiűzni, hogy helyette alkohol nélküli ital adjanak. Módot találtak ki, amelyeknek segítségével a mustot hosszasan meg lehet formában tartani. Propagandát indítottak, hogy pálinka helyett minél több tejet igyjanak az emberek. Az állomásokon és nagy utcáin olyan automatákat állítottak fel, amelyekből nem csokoládét, hanem tejet lehet húzatni. Ilyen automaták különben már itthon is vannak. A keresztény ifjúsági egyesületek megtették azt is, hogy katonai gyakorlat alkalmával a csapatok után tejet vitték. Vállalkozásukat siker koronázta, sok katona aki pénzét különben italtra fordította, most tejjel oltotta szomjuságát. Hasonló törekvésekkel Németországban is lehet találkozni. Bizony Svájc az a rész a világnak, ahol legtöbb tejet isznak. A tej- és mustpropaganda révén a fogyasztás ebben az országban is évről-évre csökken.

Elgondoltam, kedves magyar véreim, mennyit adunk mi pálinkára és borra? Talán azt is, hogy sokkal többet, mint egyházi iskoláinkra, olvasmányainkra, dalárdáinkra, ujságjainkra. Számítson csak mindenki a szegények után. Szegények vagyunk, de ha tudnánk magunkat tartóztatni az ivástól, minden szegénységünk dacára lenne pénzünk egy szebb, műveltebb, istenfélőbb életet élni. Mi még csak gondolatát sem vetettük fel egy ilyen nagyon komoly küzdelemnek.

Amerikáról úgy beszélnek nálunk, mint egy tejjel-mézzel folyó országról. Azt mondják, Amerika csinálja a gazdasági válságot, veri le a gabona árát. Amerika nem csinál gazdasági válságot, mert ő is éppen úgy borbély van abban, mint mi. Az amerikai gazdák csak kölesönből tudnak élni. Az államnak tézkedéseket kellett életbe léptetnie, hogy lamiképp segítsen a gazdákon. Lassan-lassan ők is oda jutnak, ahol mi vagyunk.

Még két ország van, amelyikről irni szeretnék, két hatalmas ország, a világ két legnagyobb és legszegényebb országa: Kína és India. Mind a kettő Ázsiában fekszik.

Kína a világ legsűrűbben lakott területe. 85—90 százalékot kitevő falusi lakosságának két nagy akadály: az *írástudatlansággal* és a *szegénységgel* kell megküzdenie. A világ legnehezebb nyelve a kínai. 20 ezer külön jelt kell annak tudnia, aki kínai nyelven akar irni és olvasni. Amit a mi husz és egynéhány betűnkkel le tudunk irni, azt a szegény kínai csak 20.000 szójellel tudja vissza adni. Igaz, hogy éppen egy ifjúsági keresztyén egyesületi titkár segített rajtuk mostanában és a 20.000 jeltől 1000 jelre egyszerűsítette az írást, de még így is borzasztó nehéz dolog a kínai írást megtanulni. Az egyszerű falusi emberek egyáltalán nem tudnak irni és olvasni. A tanulás fényezés, csak kiváltságos embereknek lehet a tulajdona. Mostanában a keresztyén és pogány diákok indultak meg, hogy emeljék a falusiak műveltségét. Ezek az egyetemet végzett fiúk beállanak a mezei munkások közé s velük együtt dolgozva tanítják őket. A szegénység leirhatatlan. Az átlagos földbirtok két hold. Ennél több földje nagyon kevés embernek van. A nagyon népes kínai családot ez a föld nehezen tartja el. Van eset, hogy a kamatláb a 100 százalékot is eléri. Az állam pár év előtt látva ezt, a földmivesek adóját egynegyedével leszállította. 15 millió kínai ember áll jelenleg az éhenhalás szélén. Nem tudja a föld eltartani őket.

India képe semmivel sem rózsásabb. 320 millió lakójából csak 5 millió keresztyén. A lakosságnak csak nyolc százaléka tud irni és olvasni. India népe egymástól élesen elválasztott társadalmi osztályokra, kastyókra oszlik. Az egy osztályhoz tartozók csak egymással érintkezhetnek. Van 30 millió olyan ember, amelyik egyetlen osztályhoz sem tartozik. Ezek a legszegényebbek és legnyomorultabbak. Amit egy magasabb osztályhoz tartozó parancsol, azt ezeknek haladéktalanul teljesíteniük kell. Fizetésre nem tarthatnak igényt. Ha egy-egy döglött borjut kapnak valami nehéz munka elvégzésének fejében, nagyon örvendhetnek. Negyvenkétfélmillió olyan

ember él Indiában, aki soha sem lakott jól s akinek nincs is meg a reménye, hogy valamikor jól lakhassék. A kamatláb 120—160 százalék között mozog. A földmivesek jó része minden nyereség nélkül, ráfizetéssel zárja a gazdasági évet. A szövetkezetek segítenek ezen az országon. 72 ezer szövetkezetben 3 millió indus van megszervezve. A százszor ennyi lakosságot tekintve nem nagy eredmény, de ne feledjük, hogy 25 év munkájának a gyümölcsével állunk szemben. Az ifjúsági keresztyén egyesületek nem elégednek meg azzal, hogy csak prédikálják az evangéliumot, sokat tesznek a nép anyagi jólétének emelése érdekében is. Legutóbb párezer darab fajbaromfi tojást hoztak és szakszerű baromfitenyésztésre tanítottak meg sok embert. A szövetkezetek végzik a kulturális munka legnagyobb részét. A legtöbb esetben csak az lehet szövetkezeti tag, aki a szövetkezet iskolájában taníttatja is a gyermekeit. Nagyon megbotránkozott az indiai kiküldött, mikor azt hallotta, hogy sok európai szövetkezet körül voltak visszaélések. Náluk ez nem igen fordul elő s valaki mégis hűtlenül kezelné a közvagyonot, akkor sulyosan megbüntetik.

Sok örvendetes és szomorú képet felsóroltam. Láthattuk, hogy sok mindent meg kellene és meg lehetne tennünk, amit más országok földmivesei megtettek és aminek nagy hasznát látták. Panaszkodunk nyomorúságunk miatt. Ne gondolja senki, hogy még nagyobb nyomorúságok nem jöhetnek. Adjunk hálát Istennek, hogy akkor, amikor milliók éheznek, nekünk még kirendeli a minden napi kenyeret. Sok jószándékkal sok szép munka indult nálunk már eddig is. Ezeket becsüljük meg. Rajtuk keresztül sok olyan erőt nyerhetünk, ami segítségünkre lehet a nyomorúságból való szabadulásban. Kérjük, követeljük mindenkittől, hogy többet és többet foglalkozzanak velünk. Ne feledkezzünk meg arról, hogy ami mindennek fundamentuma: a tiszta keresztyén élet ápolásáról. Ezekből a nehéz időkből csak az tud kimenekülni, akinek lelkét az Isten őrizte meg. A komoly keresztyén élet nélkül egyetlen nép sem tudott magasabb élet színvonalra emelkedni.

Kolozsvár.

László Dezső.

IPAR ROVAT

Mi lesz a szatmári iparos otthonnal?

Szatmárról kaptuk az alábbi sorokat:

„Tekintetes Szerkesztőség!

Szatmár város iparos és nem iparos rétegénél, de még a jobb-érzésű románoknál is elkeseredett visszatetszést szült, hogy az iparosok által nagy áldozatok árán létesített Iparos Otthont jogos tulajdonosától el akarják venni...“

Hányadik levél ez azok közül, melyeket Erdély különböző sarkaiból küldtek hozzánk az elmúlt években? Hányadik kétségbeesett, az igazságérzetben megsértett tiltakozás ez azok részéről, kik életcélul tűzték ki: dolgozni a köz érdekében — s most azt látják, hogy áldozatos munkásságuk hiábavaló volt, a megvalósított eszme: iskola, gazdasági, vagy kulturális intézmény mind új gazdát kap, hivatalos kezek lerombolják, vagy épen a régivel ellentétes érdekek körébe kapcsolják azokat.

Nézzünk mélyebben a kérdés lényegébe.

A megváltozott körülmények nem csak nálunk, az egész világban rávezették a társadalmat arra a nagy gondolatra, hogy céljainak elérésére szövetkeznie kell. Egységbe kell tömörülnie, hogy a tömeg hatalmára támaszkodva közös érdekeiket egyfelől megvédeni, másfelől a haladás, a fejlődés útján vezetni tudja.

Az iparosok társadalmában talán a legrégebbi ez a törekvés.

Már a céhek intézménye azt a célt kívánta szolgálni, hogy az együvértartozásnak az érzését hangsúlyozza. Ha akkor szükség volt erre az egységre, annál több ok indítja ma az iparosságot arra, hogy megteremtse, illetve fenntartsa a maga védőbástyáit. A mai áldatlan helyzet különösen a kézműiparosok osztályára nehezedik nagy sullyal: az állam terheit elsősorban ez a közösség viseli. Az is nyilvánvaló, hogy a gazdasági termények olcsósága a forgalom utolsó állomásán, az iparosok körében okozza a legnagyobb gondot.

Minek lehet akkor tulajdonítani — tehetjük fel a kérdést, — hogy, amint a szatmári s az ahhoz hasonló példákban kitűnik, az állam, nem hogy segíteni akarná az erdélyi iparos osztályt, de egyenesen érdekei ellen dolgozik, hogy nem csak a hatalmas adókövetésekkel akarja letörni, hanem arra törekszik, hogy meglévő intézményeit, egységeit, közvagyonát is szétzüllessze?

A feleletet nem mi adjuk meg, hanem a hozzánk intézett panaszokból olvassuk: az erdélyi magyar iparos osztályt az állam iránti hűtlenséggel, irrédentizmussal vádolják. Azon az alapon, hogy a magyar uralom alatt tömörültek, a magyar uralom alatt építették székházaikat, otthonaikat, feltételezik, hogy ezek kimondottan magyar alakulatok, magyar intézmények, melyeknek még akkor is el kell tűnniök, ha esetleg — hasznosak.

Magunk elé képzeljük a száz iparosok helyzetét: mindenütt ahol többségben élnek, gyönyörű,

nagyszabású intézményeket állítottak fel, melyeknek száz jellegét még ma sem kénytelenek tagadni. Ezzel szemben idézzük a szatmári tudósításból: Az Iparos Otthon oly kulturtanya, ahol a tagok vallásra és nemzetségre való megkülönböztetés nélkül szórakozhatnak és egyidejűleg intézhetik egymás közötti megbeszéléseiket. Az Iparos Otthon épületében hat üzlethelyiség van. Ezek közül hármat román nemzetiségű egyén bérel, kettőt magyar és egyet sváb. A választmány tagjai közül 11 román, már pedig Szatmár városában ezen jóval alól van az arányszám és az iparosság között alig 5 százalék a román.

A szatmári iparosok mindent megtesznek, hogy igazságuknak érvényt szerezzenek. Otthonukat a másodfoku bíróság a városnak ítélte oda, de ők nem fogadták el a kedvezőtlen döntést, hanem a felülvizsgálati bizottsághoz folyamodtak. Fellebbezésükben nem csak azokra az indokokra hivatkoztak, melyeket mi szükségesnek találunk hangoztatni, hanem jogi szempontból is tökéletes munkát végeztek.

Mi reméljük, hogy ezúttal nem sikertelenül.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek gyakori fejfájásban, tüdőhurutban szenvedők kérjenek ismertető füzetet a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikórról. Mindenkinek teljesen díjmentesen küldi dr. Földes gyógyszerészre és vegyészeti laboratóriuma Arad, Str. Eminescu 24. sz.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító“ R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

MULATTATÓ

TÉLI EMLÉK.

Megértem én azt az időt,
Amire oly sokat vártam...
Mikor messze harctereken
Hóviharban csontig fáztam.

Nem kívántam, mást egyebet,
Csupán csak azt: — hol most vagyok,
Békés otthont, családi kört,
Ne bántsanak hóviharok.

Legyen nekem meleg házam,
Falai közt szent a béke...
Táborörsön átalólelt,
Ilyen vágyak édes képe.

Valahányszor új hó esik;
Mindég e kép elem tárul,
El-elnézem a nagy havat:
Téli estén a szobából...

Néha most is hóvihar jár,
És a zsallut meg-meg rázza.
Rozsdás sarka sóhajt, sikolt,
Míg a vihar ki s bevágja.

Zug a szélvész és a havat,
Ráveri az ablakfára,
Bús nyöszörgés tépett hangja;
Béhallatszik a szobámba.

Minden percben újra kezdi,
Vad dühében táncol, tombol.
De a kályha a szobámban
Izzadozva rádörömböl.

— Ó te kedves meleg szoba!
Bár csak mindig veled lennék
Hogy a miért úgy szeretlek:
Ne ujlana fel az emlékl!

(Bencéd.)

Izsák Domokos.

Jézuska és a fülemülefészek.

A názáreti házaeskában, hol Jézuska szü-
leivel lakott, szükös napok folytak. Az ács-
műhelyben már hetek óta nem folyt ugy a
munka, mint azelőtt. Megtakarított pénzecs-
kéjüknek lassacskán már a végére jártak és a
szülőknék nagy gondot okozott, hogy teremtik
majd elő, hogyha ez is elfogy, a mindennapra
valót.

Egy napon azonban a gazdag adószedő a
szomszédjukban építkezni kezdett és átjött,
hogy Jézus apjánál, Józsefnél rendelje meg
a hozzá szükséges szarufákat és tetőgerendá-
kat.

József nagyon örült a munkának s az
adószedővel együtt mindjárt ki is ment a
szomszédos erdőbe, hogy az építéshez alkal-
mas fákat kiszemeljék. Jézus is velük ment,
mert szerette az erdőt és a madarakat. Amint
itt az egyik fához közeledtek, egy fülemüle
madár rebbent fel ijedten a sűrű bozót közül.
Jézuska közelebb ment, hát a fa tövében egy
madárfészket talált benne az anya fülemüle
ült a tojásain. Párja, mintha csak védeni akar-
ná, elszántan repdesett a fészek körül és kö-
nyörögve szólott:

— Még csak pár napig várjatok, míg ki-
kelnek fiókáink.

Jézuska megértette a fülemüle szavát és
kérte az adószedőt, ne vágják ki a fát, amely
oltalmat ad a fészkelő családnak.

Az adószedő azonban keményszivü volt és
igy felelt:

— Ez a fa éppen a legalkalmasabb a sza-
rufákhoz. Még ma ki is vágatom.

József is próbálta kérlelni, hogy van még
fa itt elég az erdőben, mely épügy megfelelne,
vagy pedig hagyják ezt a fát utoljára, hisz
párnap múlva is ráérnek kivágni. Az adószedő
azonban hajthatatlan maradt és elküldte Jó-
zsefet, hozza ide nyomba a szerszámait, külön-
ben másvalakit biz meg a munkával.

Józsefnek már nagyon szüksége volt a
pénzre, tudta, nem egy hamar kaphat megint
ilyen keresetet, hát szomoruan bár, de enge-
delmeskedett. Amig ő odajárt, Jézuska újra
kérlelni kezdte az adószedőt:

— Nézd, e kis madarak hogy meg vannak
ijedve! Ha a fát kivágatom, fészkek is elpusz-
tul. S amig másvalahol új fészket építenek, ki-
hülnek a tojások és fiókáik nem kelnek ki
többé. Szánjad meg hát őket!

Az adószedő könyörtelen szívét azonban
ezek a szavak sem tudták meglágyítani.

— Az erdő az enyém, — felelte — és azt a
fát vágatom ki, melyiket akarom.

Jézuskának könnyes lett a szeme és só-
hajtván nézett az ég felé. Hogy védje meg hát
az Isten madárkáit?

Messziről már jött is József a fejszével,
az anyafülemüle pedig, mintha csak érezte
volna a készülő veszedelmet, párját magához

szólította s mintha valamin tanácskoztak volna.

Jézuska megértette, hogy mit várnak tőle. Két kezéből fészekformát csinált és a madarak fészkehez tartotta. A fülemilepár lassan, óvatosan emelte át a tojásokat és mire József odaért; már mind az öt tojás benne volt Jézuska meleg tenyerében. Az anyamadár ráült ismét a tojásokra, Jézuska pedig a két kezét mozdulatlan tartva, megindult velük lassan, óvatosan, merre a fülemile apa mutatta az utat, beljebb, az erdő sűrűjébe. Az adószedőnek azonban előbb még visszaszólt:

— Szüleimnek mondd meg, ne aggódjanak értem, három nap múlva visszajövök.

Három nap és három éjjel térdelt Jézuska az erdő sűrűjében, tenyerében tartva a tojásokat és rajta az anyafülemilét. Sem nem evett, sem nem ivott s meg sem mert mozdulni, úgy védte és az éjjeli hidegebb időben lehellelével is melengette őket.

Szülei megtudva, mi történt, bejárták az erdőt, hogy megkeressék s legalább enivalót

vigyenek számára. Jézuskát azonban nem látták meg a sűrű bozót között, nevét pedig hiába kiáltozták. Jézuska még csak nem is fel lehetett, bármennyire fájt is a szive aggó szüleiért. Mert félt, hogy hátha még a beszé is megzavarná a fészkelő madárkát.

De lett is öröme, mikor végre a harmad napon egymás után repedezni kezdtek pettyes tojások s a kicsi fiókák sorra kidugták fejüket! Fülemile mama ekkor párjával együtt a bozótban új fészket kezdett szalmukra építeni. Amíg elkészült, Jézuska vigyázott a kis fiókákra s lehetévével is melengette őket. Azután még segített is a fülemilepárnak kicsinyeiket az új fészkekbe tenni.

A fülemile pár gyönyörű dallal köszöni meg Jézuska jóságát, Jézuska most már boldogan siethetett haza aggódó szüleihez. A kedves fülemile családot azonban azután is gyakran felkereste, s ők lettek leghivebb pajtásai akik bánatában is mindig megvigasztalták.

B. Czeke Vilma.

Apróságok * Adomák

Vendéglői tisztaság.

A vendéglőben egy vendég az asztalkendővel kezdi törőlni az evvőeszközöket. A pincér egy darabig nézi, majd odaszól:

— Kérem szépen, erre nálunk semmi szükség nincsen. Először is az evvőeszközök tiszták, másodsor pedig főlösegesen be tetszik piszkítani az asztalkendőt.

A kolbász hibája.

— Kitűnő kolbász van a boltban.

— Nekem azonban a kolbász végei nem tetszenek.

— Miért?

— Mert igen közel esnek egymáshoz.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külső portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

S. Gy. Felsőbánya. A magyar nosztrifikálása hadikölesön kötvényt román állampolgár nem tudja érvényesíteni, ezért jobb, ha nosztrifikálatlan kötvényt fogad el, mert abban az esetben ha a román kormány a hadikölesönkötvényeket beváltja, talán annak igazolása után, hogy kötvényeit a román nosztrifikálás után kapta meg, sikerülni fog itt beváltani.

B. I. Cdlaresti. Kívánságához képest levélben válaszoltunk. Román nyelvű tanácsot nem tudunk adni lapunkban.

D. M. Z. Pengő betétet minden nagyobb erdélyi magyar pénzintézet elfogad rendszerint 5 százalékos kamattal. A budapesti nagy bankok szintén ennyi kamatot adnak, de a vidékiek többet is. A pengő betét után nálunk a rendszeres takarékbetéti kamatadót kell fizetni, vagyis 12.1 százalékot.

K. A. Halas. Dohány előkészítéssel magánosoknak nem szabad foglalkozni. Tiltott művelet, súlyos pénzbírság alá esik. Ezért erre vonatkozólag nem is adhatunk tanácsot.

Székelyhíd. A beküldött mintát megvizsgáltam és azt találtam, hogy a beküldött bükkönyön amerikai aranka vagyis illatoaranka (*Cuscuta suaveolens*) élőküdi. Hogy ez az aranka a bükkönyt megtámadta, azon nem kell csodálkozni, mert ez az aranka amelyet Amerikából hurcoltak hozzánk az amerikai loheróval olyan jól éri magát nálunk, hogy nemcsak a loheretábláink állandó vendége, hanem átmegy mindenféle más növényre is. Az illatoarankát nem csak heroféléken nem csak pillangós virágú takarmánynövényeken láttam élősködni, hanem ezen növények egészen távol álló burjánokon is

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat
Kiadóhivatal:
Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5 sz.

találtam hatalmasan kifejlődve. Abban az időben, mikor a kolozsvári vetőmagvizsgáló állomás vezetője voltam (20 éven keresztül voltam az), külön gyűjteményt állítottam össze azokból a növényekből, amelyeken az illatos arankát élőködve találtam. A hereféléktől kezdve egészen a keserülápuboitorjáig mindenféle rangu és rendű búrján el volt nálunk levepe az illatos arankától, még az éppen csak hozzánk nyugati Európából bevándorolt dél-amerikai származású gombvirágon, amelyet nálunk most *hadibúrján*nak neveztek el, mert a hábaru alatt terjedt el egész Erdélyben, még azon is találtam ezt az arankát. Ez a körülmény nagyon nehezíti az aranka elleni védekezést. Hogy ez az aranka a bükkönyt anyyira ellepte, azt annak tulajdonítom, hogy ott a föld nagyon fertőzve volt az arankától. Más módot nem tudok a védekezésre ajánlani, mint, hogy tessék az illető földön vagy gabonafélék vagy kapásnövényt termelni, ezzel még leginkább lehet gátat vetni az aranka elszaporodásának és további terjedésének. Megjegyzem azonban, hogy ez az aranka még a kapás növényekre is átterjedhet, de a kapások között mégis könnyebben írható az aranka, mint a sűrű sorokban álló takarmánynövényekből.

Dr. Péter Béla.

K. J. Az egyházi adót az egyházközségi közgyűlés veti ki, írja ki s a törvényes határozattal kirovott adót az egyháztagnak kötele megfizetni. Az egyházi törvények minden egyháztagnak biztosítanak a megszabott formák, határidők között felebezési jogot, de ha valaki azzal nem élt, vagy elutasították felebezését s az egyház tagja, akkor köteles a rá kirovott adót tényleg megfizetni.

B. L. Betegségétől csakis az idegrendszer erősítése útján fog megszabadulni. Ezért, mint a leg-egyszerűbb orvosságot — az eddig kapott utasításoknak még egy ideig való betartása említt — ajánlhatom a következőket: Rp. Tra Strychu. 10. Tra amar. grmta 200. Ds. Háromszor naponta 10 cseppet evőkanál vízben. Egy ideig használat után írjon az eredményről.

Dr. G. E.

A „Magyar Nép” támogatója. Betegsége ellen a műtét (operáció) volna a legajánlatosabb, mert már annyi évnek szenvedése meggyőzhette Önt, hogy a belső orvosságok nem használnak betegsége ellen. Ugyanis a *gyomorszűkületnél*, ami Önnél a gyomornak a vékonybélbe való átmeneti helyénél van, a fájdalmak az étkezés után pár órával azért lépnek fel, mert a gyomor pár óra múlva sajtolja át az ételt pépes alakban a vékonybélbe. A szűkületen azonban nehéz az áthaladás. Csak nemrégiben operáltam meg ugyan csak hasonló bajjal egy férfit (ő is kb. annyi idős, mint Ön), játszva kibirta az operációt, azelőtt esont és bőr volt s ma (3½ hó eltelte után) 13 kilót hizott s gyöttrő panaszai megszűntek. Most csak azon huslakodik, hogy fiatalabb éveit kár volt annyi szenvedéssel eltölteni. — Tehát vegye fontolóra a dolgot, mert a gyógyszer nem fog használni.

Z. B. Ormező, P. F. Piski, K. M. Parajd, B. Gy. Makfalva. Ezúton értesítjük, hogy sorainkra levélben válaszoltunk és a kívánt teát elküldtük címökre. Együttal szíves tudomásukra hozzuk, hogy a tavasztól kezdve a *gyöngyajak tea* Dr. Nagy Arpád kolozsvári gyógyszerész gyógyszer-tárában Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor (v. Monostori-nt) 38. rendszeresen kapható lesz.

Sokan megkerestek bennünket a *libapimpó* ügyében is, amely növény teája kitünően bevált *béthurut elleni orvosság* gyanánt. Ezeknek is közöljük, hogy a tavasztól kezdve a libapimpó is kapható lesz nevezett gyógyszer-tárban.

B. B. A magyar államsegélyt csak a saját országában lehet perelni, kivéve, ha itten nincsen valami vagyona. Az utiköltséget nem követelheti, mivel a kártérítést három év alatt kell követelni.

M. I. Dabolc. Nem tudjuk megérteni, miért nincs községükben megfelelő kendertermés. Kenderfogat a sepsiszentgyörgyi kendergyárból lehetne rendelni, de az nagyon messze van. Ajánljuk, kérdezze meg a szatmári kereskedelmi és iparkamaránál, hogy ott nem kaphatna-e valahol kenderfogat?

Szerkesztői üzenetek

A második naptárexpedíciót megkezdettük s akik nincsenek mult év végéig hátralékban, azok részére kiküldjük a naptárt. Mivel a második naptárexpedíciót néhány nap alatt befejezzük, ismét alkalmuk van a hátralékosoknak a pénz beküldésére, mert az expedíció befejezése után február elején megkezdjük a harmadik szállítmány szétküldését. Ekkor azoknak küldjük ki a naptárt, akik febr. 1-ig beküldték vagy beküldik hátralékukat. Ha a naptár készlet még tart, a február hónap folyamán fizetőknak is kiküldjük a naptárt, ezt azonban nem ígérjük biztosan.

Most az újév elején sok derék előfizetőnk küldött be kiadói-átalunkhoz új előfizetőket az általunk kiküldött megrendelő levél felhasználásával. Ismételten felkérjük minden olvasónkat, akik bizonyára mind lapunk megerősödését kívánják, hogy a levél- és lapokat akár új előfizetőkként, akár mutatványszámot kérőkkel küldjék vissza. A gyűjtőknek, miként eddig is, könyvajándékot adunk ahhoz mértén, ahány új előfizetőt jelentenek be. Tekintettel arra, hogy a súlyos gazdasági helyzetet mi is épen úgy érezzük, mint előfizetőink, arra kérjük a gyűjtőket, hogy amennyiben lehetséges az előfizetési díjat is szíveskedjenek a megrendeléssel együtt beküldeni. Ez esetben új tagjainknak is elküldjük a könyv-naptárt.

L. B. Sóvárad, F. J. Mezőméses, R. P. Királydaróc, A. K. Barót, S. J. Szilágynagyfalu, B. M. Felvinc, E. D. L. Nagybacon, L. A. Szászrégen, Sz. B. Turterebes, K. I. Körösfő, P. J. Magyarhermány, M. F. Olthéviz, Cz. P. Bethlenszentmiklós, B. J. Papole, F. A. Gagy, ifj. M. Gy. Obéba, O. P. Majláthfalu, V. M. Magyarszentmárton, B. J. Apanagyfalu, B. A. Szilágyballa, M. G. Avasujváros, K. N. Mezőmadaras, G. F. Nagybacon, M. M. Szováta, P. J. Aranyosegerbegy, S. A. Málnás, K. D. Kézdivásárhely, N. I. Micske, ifj. S. B. J. Szilágynagyfalu.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hátánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Sz. I. Amac. Beküldött versei közül „A farsang” című a jobbik. Ebben elevenen írja le a menyasszonyt kereső vőlegény gondjait. „Az idegen földön” című verse kevésbé sikerült. Versei közül egyik sem üti meg a közönlenség mértékét. Ahoz, hogy valaki gondolatait szép formába tudja önteni, sokat kell tanulnia. Forgassa régi, magyar költők műveit és tanuljon meg jól verselni, mert gondolatait csak úgy tudja kellő formába önteni.

E. J. Jára. Levelét megkaptuk és arra a következőkben válaszoltunk. Dr. Szász Ferenc a „Mai Világ” című újságban nem szokott írni. Ön tehát tévedésben van, hogy az említett cikket a „Mai Világ”-ban olvasta. Ön a „Magyar Nép”-ben látta a kérdéses cikket. Egyebekben a következőket válaszoljuk: Ön cikkünket félreértette, mert a „Gazdák újesztendeje” című cikkben arra céloztunk, hogy a gyáripar és a nagykereskedelem fog engedni eddigi rideg álláspontjából. Mert hiszen világszerű dolog, hogy a kisiparos azért termel drágán, mert drágán szerzi be a gyárakban készülő nyersanyagot. Ha majd a kisiparos társadalom olcsó anyaghoz fog jutni, sokkal eredményesebben fogja iparát folytatni. Igaz, hogy a portékája olcsóbb lesz, de többet fog abból eladni. Erre is áll a közmondás: Jobb a sűrű krajeár, mint a ritka forint. Leveléből kiténik, hogy ma a szabó iparosok egy posztó kabátra, amit 800 lejért adnak el, ráfizetnek. Ráfizetnek azért, mert drága a posztó. Ha azonban a posztó megolcsul, a kisiparos 800 lejes ár mellett is nyereséggel fog termelni. Tehát egészen bizonyos, hogy a gyáripari cikkek olcsulásának nemcsak a gazdák, hanem az iparosok is hasznát fogják látni.

B. A. Székelyszentkirály. Nehány sorban értesítsen, hogyan vált be a „Pekk”?

G. J. Ajánlatát illetékes helyre küldtük. Előfizetése beérkezett.

A rekoualescencia a szervezet újraéledése sorvasztó betegségek után. Ezt az ujjaépítést segíti elő az Ovomaltine, a teljes értékű, tökéletes erősítő tápszert.

T. I. Mezőcsán. Az üzlet, ahol fiát elhelyezhette volna, a rossz gazdasági viszonyok miatt nem nyílt meg. Más helyen is érdeklődtünk állás iránt, de a mai viszonyok között nem tudjuk fiát elhelyezni. Ha valami kedvező változás következik be a gazdasági életben, úgy gondolni fogunk fiára. A küldött levelet eljuttattuk a címzettnek.

Sz. I. Székelyszentkirály. A kert tervet elküldöttük. Egyidejűleg Fischer-féle disz- és gyümölcsfa árjegyzéket is küldöttünk címére. Az árjegyzékből kiválaszthatja a kertjébe szükséges disz- és haszonfákat. Gyümölcsfákból csak az edzettebbeket ültesse. A Fischer-cég szívesen ad erre nézve tanácsot. Kérjük értesítését, hogyan vált be a „Pekk”? A „Pekk”-et ingyen küldöttük kísérletre.

B. A. A kért gyár címe: Kühne E. gépgyára Moson, Magyarország.

G. P. Székelydália. Természetes, hogy a 15 füzet kerül 65 lejbe. 10 füzet 45 lejbe a pénz előzetes beküldése esetén.

O. K. A. „Mentőegyesület” sorsjátékának összes nyereményeit nem közölhetjük, mert igen sok helyet foglalna el lapunkból. Ellenben, ha Ön közli a sorsjegynek számát, készségesen megadjuk a választ, hogy nyert-e vagy sem.

S. D. Az apróhirdetés 26 szóból áll s ezt mint előfizetőnek kedvezményesen, vagyis 4 lejbe számítjuk szavanként. Tehát egy hirdetés 104 s a három apróhirdetés 312 lejbe kerül. Kérjük választát, hogy a hirdetést leközzöljük-e?

K. A. Sorsjegye nem nyert.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. L. Nagysármás 175, H. L. Bikfalva 170, B. Gy. Kovászna 345, A. J. Torja 175, M. M. deák Lövete 175, B. L. Makfalva 160, B. S. Mezőcsávás 230 (ebből

60 lej füzetekért), Ifj. A. F. és Ifj. B. J. Mezőfele 170—170, özv. B. E. né Mezőpanit 1430, F. I. Teremi ujfalu 175, K. Gy. Deményháza 170, E. A. Barcaufalu 163, K. I. és St. J. Feketehalom 170—170, K. J. Nagyiratos 170, K. F. Aninosz 175, M. E. Székelykocsárd 175, M. M. Mánastirea Putna 345, N. L. gara Secelean 215 (ebből 65 lej füzetekért), K. Gy. Dányán 170, H. Sz. J. Gálospetri 175, B. L. Somlyóujlak 195, J. D. Szamosköblő 125, B. L. Kilyénfalva 175, D. E. Rákosterebes 175, M. M. Kisjón 345, Sz. Gy. Miriszló 2550, K. J. B. harfőlegyháza 170 (r. 1931. dec. 31-ig), K. P. Csikszentmihály 170, T. A. Csikszentmihály 170, B. I. Barót 175, Ifj. M. D. Marosugra 170, F. S. Magyarlügen 170, K. E. Krasznabéltek 170 (r. 1931. jul. 1-ig), R. Kath. Olvasókör Csanád 180 (r. 1930. dec. 31-ig), L. M. Kisdoba 160, S. K. Nagyszentmiklós 170, Sz. M. szöcs Béba 140 (r. 1931. nov. 1-ig), N. F. Székelybethlerfalva 170 (r. 1931. dec. 31-ig), V. F. Melegföldvár 170 lej.

Apróhirdetés

Eladó egy nagyon szépen fel lett 13 hónapos importált szülő től származó yorkshirei tenyéskan, valamint novemberi születésű tenyészmalacok előjegyezhető későbbi szállításra. **Patrbány Miklós gazdasága Bogude Mures-Marosbogát, Torda**

Három pár köves, hengertás vámörló malomhoz szakért feleltárs kerestetik. — Megkeresések a kiadóhivatal utján.

Állást keresek bármilyen nemű méhészetben. Mint ahhoz értő abban nagy gyakorlattal bíró ember bármilyen állást elfogad. Azon időben, mikor a méhészet nem kell foglalkozni, kaptárok is készítek. Cim a kiadóban.

Eladó 20 és ½ hold fekete horos föld egy darabban a rá levő épületekkel, szőlő és gyümölcsös. A birtok a közszégtől vasutállomástól 1½ km.-re van egy hold ára 12 ezer lej. Az érdeklődők forduljanak **B. Horváth Sándorhoz, Sándru—Érséki Bihar-megye.**

Czeinel Eszter:

**CUKRÁSZAT
ÉS HIDEG BÜFFÉ**II. bővített és javított kiadás
ára 140— Lei.

A könyv új kiadásában nemcsak a csinos, izléses tálalást tanítja meg tökéletesen, de a takarékos és kiadós főzésre, még a vendéglátásnál is. Ebből a szempontból is hézagpótló munka, mely minden háziassnának nélkülözhetetlen. A könyv nemcsak kitűnő tanítási módszere, pontos utbaigazításai, legmodernebb receptjei, de olcsósága miatt is nagy kedveltségnek örvend.

Főbizományos a

MINERVA könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria - Deák F.-u. 1.

Gyümölcsfaoltványok

diszák, diszcserjék, rózsák, szőlőoltványok, amerikai alanyvesszők legjutányosabb beszerzési forrása gróf Bethlen László faiskolája és szőlőoltványtelepénél Reteag-Retteg, jud. Someş.

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
lakarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvédelmi anyagok, mindennemű gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK

Kereskedelmi Részv.-Társ.

Alapítotott **ARAD** Alapítotott
az 1900. évben az 190. évben

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Szőlőoltvány, gyümölcsfa

valamint gyökeres rippariportais és bentlandéri szőlővesszőket megbízhato helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló

telepünkről garantált fejleszta minden betegségétl mentes duggyökeres szőlőoltvány és gyümölcsfaínkat. — Tekintettel az évi nagy keresletre, igyekezzék rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a mult évben nagyon sok vevőnket nem tudtuk kielégíteni. — Árjegyzéke kívánatra díjmen esen küldünk, mely a szőlőültetésről, valamint a káros növények irtásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz.

Szekely Gabor és Tsa

szőlőoltvány és gyümölcsfa telep

Diosig-Bihardiószeg. (jud. Bihor.)

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosúvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámított váltókat és bárhova teljesít átutalásokat. meghitelezéseket.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár RT**Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókiintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycséh
Jibou-Zsibó, Zálau-Zilau.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és enaek
Uicara-Marosújvári fiókiintézete. —

Saj t tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Szabadalmi törvény

megjelent magyar nyelven kapcsolatban a nemzetközi egyezményvel és sok hasznos tudnivalókkal. Ára előre fizetve 50 lei, utánvétellel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drágalina 122.
(volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

Gróf Teleki Arvédnak

„Növényeink hasznáról”
című műve megrendelhető utánvétellel a szerző címén Cluj-Kolozsvár Calea Dorobanilor (v. Honvéd-utca) 118 sz. alatt. — Kedvezményes ára előfizetőinknek 270 lej helyett 100 lej és a portoköltség.

Biró Vencel:

KESERÜ SERBET

Ára 80— Lei.

Új történelmi regény a török hódoltság korából. A kiváló történettudós ezuttal izgalmas meseszöveg keretében tárja elénk a kor történetét.

A pénz előre beküldése ellenében portómentesen küldi a

**MINERVA
KÖNYVKERESKEDÉS**Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
Deák Ferenc-u. 1. sz.

Küldje meg a

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 110 L.Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!

RADIUMCHEMA

RHEUMA ISCHIASI

IZULETI GYULLADÁSOK

IDEGBAJOK ZSÁKA, BÉRHULÁS

ÉRELMESZESÉDÉS NŐI BAJOK

GOLYVA, CIKORBAJ MIGREN, BŐRBÁJOK

SZIV-GYOMOR-LÉP-MÁJ-VESE-HASBANTALMAK

TÜDŐ-TUBERKULOTI-KUS MEGBETEGEDÉSEK, ASTHMA STD. STD.

RADIUMGYÓGYÁRNAK

St. Joachimsthal

Beszerezheti és ingyenes felvilágosítást nyerhet:
St. Joachimsthal „Radiumchema“ romániai igazgatóságánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Bathányi-utca) 31.

Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Közv.-Társ.
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamattal mellettt fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. —
Olesó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicioşánmartin-Dicioşzentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Targu-Muras-Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timişoara-Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-
megyei Tak.-pénztár Odorheiu
Székelyudvarhely és Cristur—
Székelykeresztúr, Szászregén-
vidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-
Szászregén, Népbank Rt. Hued-
n-Bánfihunyad és Szamosújvári
Hitelbank Rt. Gherla—Sz.újvár.

Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasut mellett.

**Dohányzók
figyelmébe!**

Érelmeszesedést gégehurutot nem
kap, dohányozhat bátran anélkül,
hogy egészségének ártana, ha

„Nikostepol“

használ. A nikotin 86 százalékat
felfogja. Cigaretta készlet: 65 lei,
szivar készlet: 100 lei. Kapható
mindenütt. — Főlerakat Gyógyi
gyógyszertár Targu-Muras-
Marosvásárhely.

**Akinek rádiója van, vagy akar vásárolni,
ne mulassza el az alábbi könyvek beszer-
zéséről gondoskodni, mert ezzel rádió
ismereteit a leghatásosabban kiegészítheti:**

Balogh Arthur: Kristály detektoros rádió készülék	96 lei
Horváth László: A rádió amatőr kézikönyve	170 „
Khayll és Rada: A rádió újdonságai 1926—1929-ig	17 „
Milakovszky László: A rádiótelefon készítése	96 „
Molnár János: A rádiótelefon elméleti és gyakorlati ismertetése	204 „
Dr. Vajda Béla: Rádióismeretek	25 „
Zakariás: A rádió vezérfonala	96 „

Megrendelhető a „MINERVA“ R.-T. könyvesboltjában
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1. szám.

Ha rádiót akar vásárolni, kérjen árjegyzéket
a „MINERVA“ R.-T. rádióosztályától
Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.